

Anti-pestprotocol Basisschool St. Jozef Geldrop

versie September 2024

Basisschool St. Jozef hanteert de werkwijze 'Prettig Omgaan met Elkaar' als preventief middel om met conflicten en pesten om te gaan.

In dit Anti-pestprotocol is het belangrijk dat alle betrokkenen (het schoolteam, de gepeste, de pesters, de meelopers en de ouders) hun verantwoordelijkheid nemen. Waar het in het tegengaan van pesten uiteindelijk allemaal om draait, is het veranderen van de houding en gedrag van de leerlingen.

In onze zorgplan staat de Mediagedragscode van de school. Dit zorgplan is op te vragen bij de directieleden onze school.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit eigen naam noemen
- zogenaamde 'leuke' opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
 - naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- discriminerende opmerkingen maken

1. De taak van de schoolleiding

a. Bewustwording.

De schoolleiding moet doordringen zijn van de ernst van de problematiek. Op elke school wordt gepest. Men moet zich realiseren dat er wat aan gedaan moet worden. De aanpak staat niet op zichzelf, maar moet onderdeel zijn van schoolbeleid als onderdeel van een goed pedagogisch klimaat.

b. Stellingname.

De schoolleiding moet naar buiten toe, zowel naar leerkrachten, leerlingen en ouders duidelijk maken dat pesten niet toelaatbaar is. Slachtoffers weten dat "de school" aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden, weten dat er op ze gelet wordt.

c. Maatregelen.

De schoolleiding moet ervoor zorgen dat:

1. er een plan van aanpak is om pestgedrag aan te pakken;
2. iedereen op de hoogte is van het plan van aanpak;
3. alle geledingen de aanpak ondersteunen.

De schoolleiding moet concrete maatregelen nemen, die niet na een tijdje ophouden, maar blijven voortduren. Het betreft maatregelen die gericht zijn op het bestrijden van pesten

(bestrijdingsmaatregelen) en maatregelen die vangnetten voor slachtoffers in het leven roepen (vangnetmaatregelen).

d. Bestrijding van pesten ondersteunen.

Er wordt een plan van aanpak gemaakt hoe men om moet gaan met pestproblemen.

De omgeving wordt zo mogelijk aangepast om pesten te voorkomen (bv. extra pleinwacht, pauzetijden veranderen).

Er wordt op school structureel gewerkt aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden.

2. De taak van de leerkracht

a. Bewustwording.

Wat geldt voor de schoolleiding geldt ook voor de leerkracht. De leerkracht moet gespitst zijn op signalen die de kant van pesten op kunnen gaan.

b. Stellingname.

De groepsleerkracht maakt naar de leerlingen toe duidelijk dat pesten ontoelaatbaar is.

Slachtoffers weten dat de leerkracht aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden, weten dat er op ze gelet wordt.

In alle groepen wordt direct op het moment dat pesten ter sprake komt actief door de leerkracht hierop ingespeeld. Tijdens de Landelijke Week tegen pesten wordt specifiek binnen de groepen 1 t/m 8 benoemd dat op Basisschool St. Jozef niet gepest mag worden. Hiermee onderschrijft de school het Nationale anti-pest programma.

c. Maatregelen.

Er zijn geen vaste maatregelen die overal en altijd werken. Elke klas, elke leerkracht en elke situatie is verschillend. Wel is een aantal maatregelen te noemen waaruit de leerkracht kan putten bij de bestrijding van pestgedrag. We kennen preventieve maatregelen om pesten te voorkomen en curatieve maatregelen om reeds plaatsvindende pestpraktijken een halt toe te roepen.

d. Voorkomen van pesten.

1. De omgeving aanpassen zodat er geen gelegenheid is om te pesten.
2. Schoolregels afspreken en erop toe zien dat deze nageleefd worden.
3. Agressie en geweld kanaliseren door in gesprek te gaan en/of afleiding te bieden.
4. Leerlingen eigen verantwoordelijkheid te geven en creatief om te leren gaan met moeilijkheden die ze tegen komen op school.
5. Sociale vaardigheden trainen en zelf het goede voorbeeld te geven.

School specifieke maatregelen wat betreft het voorkomen van pesten op basisschool St. Jozef zijn:

- De werkwijze 'Prettig Omgaan met Elkaar' is richtinggevend en bepalend voor de omgang tussen de leerlingen en de aanpak van conflicten.
- De Sociokring vormt een onderdeel van Prettig Omgaan met Elkaar. Deze kring wordt elke week op een vast moment in elke groep gehouden. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen hierbij aan de orde komen. Wekelijks staat per groep een ander aandachtspunt centraal. Aandachtspunten kunnen worden ingebracht door zowel leerlingen als leerkrachten.
- De eerste weken van het nieuwe schooljaar besteden wij door de hele school heen aandacht aan 'De Gouden weken', waarin groepsvorming centraal staat.
- Met regelmaat worden coöperatieve werkvormen, waarbij samenwerken centraal staat, toegepast.
- In november vindt de 'week van de mediawijsheid' plaats, waar groep 7 en 8 aan meedoen. Er wordt onder meer aandacht besteed aan het bewust en veilig omgaan met het internet en social media. De ouders worden als onderdeel van het programma hierbij betrokken.

- Door het jaar heen wordt er aandacht aan mediawijsheid besteed in de groepen 6 t/m 8. Dit gebeurt onder leiding van interne en externe deskundigen. De school beschikt over een Media gedragscode; zie daarvoor bijlage 1.

3. Bestrijden van pesten

Er zijn twee soorten maatregelen om pesten te bestrijden:

1. Confronterende maatregelen houden in dat de groep openlijk en direct wordt aangesproken op de pesterijen door:

- van het pesten een lesthema te maken,
- hulp te bieden aan de slachtoffers of door te verwijzen,
- gesprekken aan te gaan met de pesters en hun ouders, de gepeste en zijn/haar ouders en de rest van de groep en eventueel hun ouders.

2. Niet confronterende maatregelen houden in dat het pestprobleem in de groep via een indirecte manier bespreekbaar wordt gemaakt door het onderwerp pesten aan te bieden via onderwerpen als machtsmisbruik of oorlog en vrede. Daarnaast moet hulp geboden worden aan het slachtoffer en de pester. Niet confronterende maatregelen worden toegepast b.v. bij het vermoeden van pestgedrag.

4. Het belang van vangnetten

Zelfs al doe je als school een krachtige poging om het pesten tegen te gaan, dan nog kan pesten de kop opsteken. In dat geval is het belangrijk dat het slachtoffer altijd bij een schoolvertrouwens-persoon moet kunnen aankloppen voor hulp: de interne contactpersoon (voorheen interne vertrouwenspersoon).

De interne contactpersoon wordt aangesteld door de schoolleiding en gepubliceerd in de schoolgids, de website en de informatiekalender van de school.

Voor basisschool St. Jozef zijn dit:

1. Astrid Beks: astrid.beks@eenbes.nl
2. Maarten Meeuws: maarten.meeuws@eenbes.nl

Voldoen de contacten met de interne contactpersoon niet, dan is er de mogelijkheid een klachtenprocedure in werking te stellen. Klachtencommissie en klachtenprocedure staan beschreven in iedere schoolgids van onze scholen. Onderdeel van onze klachtenprocedure is de inschakeling van onze externe vertrouwenspersonen. Deze onafhankelijke vertrouwenspersoon is aangesteld door het bevoegd gezag: de bestuurder. Voor Eenbes Basisonderwijs is dat een deskundige vanuit de organisatie “&Zelf”:

El Theuws: 06-12407652 el.theuws@enzelf.nl

5. Plan van aanpak als pesten geconstateerd wordt

Wanneer er vermoeden is van pestgedrag, treedt degene die dit signaleert onmiddellijk in actie. Inmiddels zijn dan al driehoek-gesprekken gevoerd met het slachtoffer en de pester(s) en heeft de conflictbegeleider waarschijnlijk ook al gesprekken gevoerd.

In overleg met de directeur wordt een vervolgroute uitgestippeld. In deze vervolgroute volgen we een meersporige aanpak waarin we onderscheid maken in activiteiten gericht op:

1. de pester;
2. het slachtoffer;
3. de ouders;
4. de meelopers;
5. het schoolteam.

- Bij twijfel over de vraag of er sprake is van pesten, vindt altijd een nader onderzoek plaats. Wordt tot onderzoek overgegaan, dan zullen ouders van het vermoedelijke slachtoffer en de eventuele pester als eersten en afzonderlijk worden betrokken bij het onderzoek en de vervolgactiviteiten. Ook wordt een datum voor een terugkoppeling afgesproken.
- Wanneer er sprake kan zijn van pesten, wordt met de mogelijke pester(s) een confronterend gesprek aangegaan. Duidelijk wordt gemaakt welk gedrag niet wordt geaccepteerd. De pester komt voorlopig “onder curatele”; zijn/haar bewegingsvrijheid ten opzichte van het slachtoffer wordt ingeperkt. Deze maatregel is van kracht tot zekerheid over de feitelijke gebeurtenissen is verkregen. Wanneer meer duidelijkheid over de feitelijke gang van zaken bestaat, kan als reactie op pestgedrag een sanctionering volgen. De pester doorloopt tevens een, op zijn/haar persoonlijke ontwikkeling gericht, traject.
- Daarnaast wordt een gesprek gevoerd met de meelopers.
- Na een gesprek met pester(s), gepeste en leerkracht/directeur/conflictbegeleider/ouder(s) worden met de leerlingen afspraken gemaakt en vastgelegd. Wanneer de leerling zich niet aan de regels houdt na een gesprek of waarschuwing, volgt een straf. Als straf hanteren we in de eerste plaats corvee na schooltijd. Ouders worden hiervan altijd op de hoogte gebracht.
- De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te kunnen maken.
- Wanneer een kind ondanks alle inspanningen niet kan of wil stoppen, worden, in uiterste gevallen, de ouders/verzorgers gevraagd het kind op te halen van school. Aan het eind van de werkdag is er dan een gesprek tussen de directie en de ouders op school.

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals het Expertise Netwerk Eenbes, schoolmaatschappelijk werk of andere experts. Verder kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden. In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. De directie besluit tot deze maatregelen en voert deze uit. Het schoolbestuur wordt hiervan op de hoogte gebracht.

Het slachtoffer kan rekenen op hulp van de leerkracht, gericht op weerbaarheid en zelfvertrouwen. Nagegaan zal worden wat dient te gebeuren om zo snel mogelijk een veilige omgeving te realiseren.

In een volgend stadium zal in overleg met ouders en slachtoffer worden bekeken of het doorlopen van een meer op eigen persoonsontwikkeling gericht traject gewenst is.

De meelopers worden gehoord wanneer nader onderzoek gewenst is. Ook zij worden in voorkomende gevallen op een confronterende wijze aangesproken. In tweede instantie kan worden besloten tot sanctionering en/of vervolgetraject.

In een plan van aanpak worden altijd afspraken gemaakt in het team van de school. Middels deze afspraken wordt gezorgd dat, bij het toezicht tijdens de lessen, bij het buitenspelen en dergelijke, sprake is van een consequente aanpak.

De Medezeggenschapsraad van de school heeft instemmingsrecht t.a.v. het bovenstaande beleid en het plan van aanpak.

6. Omgangsregels

Naast de schoolregels over het gebruik van het gebouw en het gedrag en de afspraken rond het gebouw kennen we de volgende omgangsregels:

- Schoolresultaten en uiterlijk kunnen nooit de reden zijn om mensen te beoordelen, uit te lachen of uit te schelden.
- Iedereen mag zijn eigen mening hebben, mits je de ander niet schaadt.
- Als je iets van een ander wilt pakken of gebruiken, vraag je daarom.
- Iedereen doet mee; we sluiten geen kinderen buiten de groep.
- Ieder bemoeit zich met zijn eigen zaken en we zeggen geen dingen van anderen die niet waar zijn.
- We zijn eerlijk.
- We luisteren naar elkaar en helpen degene die hulp nodig heeft.
- We kiezen geen partij bij een ruzie tussen twee andere kinderen.
- Word je gepest, vertel het aan je ouders, de meester of de juf; dit is geen klikken.
- Zie je dat iemand een ander pest, vertel het ook aan de meester of juf. Ook dit is geen klikken.
- Deze afspraken gelden binnen de school, maar ook daarbuiten. Help ook anderen om zich aan deze afspraken te houden.